

> Επίκαιρο άρθρο του κ. Αθανάσιου Κατή, Συμβούλου Επιχειρήσεων

Αγρότες - μικροί μεταποιητές

Ο κ. Αθ. Κατής,
Σύμβουλος Επιχειρήσεων

Με απόφαση που έχει εκδοθεί το καλοκαίρι το 2015 (3638/ 92505/ 26-8-2015) δίνεται η δυνατότητα σε επαγγελματίες αγρότες να δημιουργούν μικρές οικογενειακές μονάδες για την επεξεργασία των αγροτικών τους προϊόντων και την πώληση του με μορφή μεταποιημένη και συσκευασμένα.

Στόχος είναι να τοποθετούν στην αγορά τοπικά προϊόντα με προστιθέμενη αξία ώστε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες να ενισχύσουν το εισόδημά τους και να βρουν διέξοδο στην τοπική και περιφερειακή αγορά. Οι αγρότες θα μπορούν σύντομα να υποβάλουν αίτηση στην τοπική διεύθυνση αγροτικής ανάπτυξης για να λάβουν την αναγκαία άδεια με πολύ απλές διαδικασίες και αρχικά βεβαίως ικανοποιούν κάποιες ελάχιστες απαιτήσεις ως προς την υγιεινή και ολόκληρη των παραγόμενων προϊόντων.

Με βάση την παραπάνω απόφαση οι αδειοδοτημένοι παραγωγοί θα μπορούν:

- Να δημιουργούν μονάδες μεταποίησης μικρής κλίμακας με τα παρακάτω χαρακτηριστικά:
  - Οι μεταποιητικές δραστηριότητες θα ασκούνται σε εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη κινητήρια ισχύ που δεν ξεπερνά τα 10kw.
  - Στην ισχύ αυτή δεν περιλαμβάνεται η κινητήρια ισχύς η οποία δεν σκετίζεται άμεσα με την παραγωγική διαδικασία, καθώς και η ισχύς μηχανολογικών εγκαταστάσεων προορισμένες αποκλειστικά να προστατέψουν το περιβάλλον από τιν δράση τις επιχειρήσεων.
  - Περιλαμβάνουν υπηρεσίες προετοιμασίας (όπως συσκευασίας και συντήρησης) προς αποθήκευση αγροτικών προϊόντων έως 50.000 πζ.
  - Οι παραπάνω τρόφιμα που προέρχονται από μεταποίηση, μικρής κλίμακας, των δικών τους αγροτικών προϊόντων και μόνο δηλαδή πρόσιτα που παράγει ο ίδιος ο επαγγελματίας αγρότης και τα μέλη της οικογένειάς του, στη μονάδα τροφίμων οικογενειακής παρασκευής. Τα προϊόντα αυτά θα προορίζονται για άμεση διδασία στα σημεία διδασίας της τοπικής αγοράς.
  - Με τον όρο «Μονάδα τροφίμων οικογενειακής παρασκευής» νοείται ο χώρος της αγροτικής εκμετάλλευσης ή της αγροτικής κατοικίας όπου παρασκευάζονται τρόφιμα οικογενειακής παρασκευής. Με βάση την απόφαση μπορεί η παραγωγή να γίνεται, αν συντρέχουν οι λόγοι καταλληλότητας και εντός του χώρου της κατοικίας του αγρότη-παραγωγού.
  - Για τα τρόφιμα που θα παράγονται με τον όρο «Προσταχτό συστατικό» νοείται συστατικό ή τα συστατικά που αντιστοιχούν σε περιορισμένο από το 50% του τροφίμου. Το προσταχ-

κό συστατικό είναι αυτό που θα πρέπει να παράγεται από την καλλιέργεια του αγρότη-μεταποιητή.

- Υπεύθυνος μονάδας τροφίμων οικογενειακής παρασκευής είναι το ή τα φυσικά πρόσωπα, επαγγελματίες αγρότες που διαθέτουν μονάδες τροφίμων οικογενειακής παρασκευής και είναι υπεύθυνα για την τήρηση των υγειονομικών και άλλων διατάξεων.
- Έδρα μονάδας τροφίμων οικογενειακής παρασκευής θεωρείται ο χώρος που θα οριστεί ο ή οι παραγωγοί στο χώρο της αγροτικής κατοικίας ή/και της αγροτικής εκμετάλλευσης.
- Σημεία διδασίας των προϊόντων είναι η έδρα της μονάδας-τροφίμων οικογενειακής παρασκευής, οι περιοριστές τοπικές δραστηριότητες (όπως εμποροπανηγύρες και δημοτικές εκδηλώσεις), οι τοπικές λαϊκές αγορές, οι αγορές παραγωγών και οι επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου και μαζικής εστίασης. Η τελευταία δυνατότητα απελευθερώνει τους τοπικούς παραγωγούς και τους επιτρέπει να πωλούν τα προϊόντα τους σε όλες τις επιχειρήσεις (σούπερ μάρκετ, παντοπωλεία, εστιατόρια, ταβέρνες κλπ). Για να γίνει όμως αυτό απαιτείται και η κατάλληλη οργάνωση αλλά και ο αναγκαίος όγκος παραγωγής. Εφόσον οι παραγωγοί θα απευθύνονται τα προϊόντα τους σε αδειούχες είναι προφανές ότι πρέπει να έχουν barcode και ποσοπίτες κανείς να καλύψουν την τοπική ζήτηση.

Είδη, συσκευασίας και ποσοπίτες τροφίμων οικογενειακής παρασκευής
Οι μικρές μονάδες αυτές της μορφής θα μπορούν να παράγουν:

1. Προϊόντα δημοτηριακών, ίδιων από άρτο-αποσκευασία (πολύμυζα, κουλούρια) και τυριακά με κύριο συστατικό το αλεύρι δημοτηριακό (τραχανάς, χυλοπίτες κλπ).
2. Προϊόντα φυσικής προέλευσης με γλυκαντικές ύλες, ίδιων γλυκά κουταλιού, μαρμελάδες, κομπόσες, ζελέ φρούτων, παστελά με ξηρούς καρπούς.
3. Προϊόντα με τη χρήση παρθένων ελαιολάδων σε συνδυασμό με αρωματικά φυτά, μπαχαρικά, ανθηρά ελιά, χυμούς φρούτων κ.ά. Οι συσκευασίες θα πρέπει, σε αυτή την περίπτωση να είναι έως δύο λίτρων.
4. Τρόφιμα φυσικής προέλευσης διατηρημένα με αλάτι, ξύδι και λάδι, ίδιων επιτραπέζιες ελιές και προϊόντα ελιάς ελαιώματα, τυροβάσι, σάλτσες.

λώνουν τα αναγκαία στοιχεία που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΟ καθώς και ότι πρόκειται οι ανάλογες διατάξεις.

Τα αναγκαία δικαιολογητικά υποβάλλονται στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (Δ.Α.Ο.Κ.) της περιφέρειας που ανήκει η επιχείρηση και η οποία έχει την ευθύνη ελέγχου της τήρησης των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων.

Η μονάδα τροφίμων οικογενειακής παραγωγής αυτόματα διακόπεται η λειτουργία της όταν ο αγρότης που τον είχε δημιουργήσει χάνει την αγροτική ιδιότητα ή παύεται.

Δικαιολογητικά έναρξης λειτουργίας μονάδων και εγγραφή τους στο ΚΗΜΟ

- Για την έκδοση άδειας ο αγρότης υποβάλλει:
1. Βεβαίωση από τα Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης που να αποδεικνύει οι είναι ο ενδιαφερόμενος κατά κύριο επάγγελμα αγρότης
  2. Αντίγραφο Δήλωσης Καλλιέργειας του ΟΣΔΕ, του ίδιου έτους με το έτος υποβολής τις αιτήσεις εγγραφής στο ΚΗΜΟ
  3. Απόδειξη πληρωμής e-παραβόλου για την εγγραφή στο ΚΗΜΟ
  4. Ακριβές φωτοαντίγραφο πιστοποιητικού υγείας, που ισχύει για πέντε χρόνια, καθώς και της ντοκιμαντέρ τις ακτινογραφίας θώρακος. Τα πρότυπα πιστοποιητικά υγείας του προμοκτύπου τις επιχειρήσεων, εφόσον αποσχετίσει εργαζόμενους, φυλάσσονται στην επιχείρηση. Η τήρηση των όρων λειτουργίας ελέγχεται δεγματοληπτικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες και η μη συμμόρφωση για κάποιες από αυτές τις υποχρεώσεις επισφραγίζεται πρόστιμα μέχρι 3.000 € ενώ για κάποιες άλλες, επί υποστήριξης, η υπηρεσία ελέγχου μπορεί και να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας.

Χρηματοδότηση επιχειρήσεων

Με βάση την παραπάνω είναι προφανές ότι οι αγρότες πλήρη αποκοπών πρόσβαση στις αγορές αρκεί να αντιληφθούν ότι η πολιτεία θα τους αντιμετωπίσει ισότιμα με τους άλλους παραγωγούς.

Για να είναι όμως ανταγωνιστικοί σε ποιότητα και ασφαλείας στην παραγωγή θα απαιτηθεί να επενδύσουν σημαντικά ποσά που φθίνουν από μερικές χιλιάδες μέχρι αρκετές δεκάδες χιλιάδες ευρώ για τη δημιουργία αυτής της μορφής επιχειρήσεων.

Γ' αυτή τη δαπάνη θα μπορούσαν να βρουν σημαντική πηγή χρηματοδότησης μέσα από τα προγράμματα του ΕΣΠΑ ή κυρίως του προγράμματος αγροτικών ανάπτυξης και ειδικότερα του νέου LEADER που αναμένεται μέσα στο 2016.

Έτσι ο καλός σχεδιασμός τις επενδύσεων, σε συνάρτηση με τη δυνατότητα διδασίας τις παραγωγές σε πολλές ενυδατικές αγρότες αλλά και η υψηλή απόδοση που μπορεί να εξασφαλιστούν είναι τέτοια σημαντικό μορφή να δημιουργήσουν ένα σημαντικό συμπληρωματικό εισόδημα σε πολλές αγροτικές οικογένειες και να αναγκαστούν νέους στην αγροτική παραγωγή ή και να προσελκύσουν νέους να επιστρέψουν στην αγροτική παραγωγή αφού θα έχουν έσοδο και στην μεταποίηση της παραγωγής τους.

Υποχρεώσεις παραγωγών

Οι παραγωγοί υποχρεούνται να τηρούν τις γενικές απαιτήσεις υγιεινής που έχει θεσπίσει η πολιτεία και η Ε.Ε.

Επίσης υποχρεούνται και θα ελέγχονται γ' αυτό να ακολουθούν τους οδηγούς ορθής πρακτικής για την παραγωγή οικογενειακών προϊόντων που θα εκδότη ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ).

Η επιμόρφωση των προσυσκευασμένων ή μη τροφίμων οικογενειακής παρασκευής, γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών. Τα προσυσκευασμένα τρόφιμα οικογενειακής παρασκευής επίσης φέρουν τον μοναδικό Αριθμό Εγγραφής που υποθέτουν τις μονάδες τροφίμων οικογενειακής παρασκευής που έχει λάβει όταν υπεβλήθη αίτηση για την έκδοση άδειας λειτουργίας.

Διαδικασίες ίδρυσης αδειοδοτημένων επιχειρήσεων

Για την έναρξη λειτουργίας μιας επιχείρησης αυτής της μορφής θα απαιτείται η εγγραφή της στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Οικονομίας (ΚΗΜΟ) που θα δημιουργηθεί στο πρώην υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Η Αίτηση Εγγραφής αυτής θέσης υποβάλλεται δήλωσης και ο' αυτήν οι ενδιαφερόμενοι δι-